

Pou Piblikasyon Imedya: 27/07/2020

GOUVÈNÈ ANDREW M. CUOMO

GOUVÈNÈ CUOMO EGZÒTE NOUYÒKÈ YO POU YO PRAN PREKOSYON SEKIRITÈ PISKE GEN PREVIZYON POU CHALÈ EKSESIF NAN LENDI

Gwo tanperati ak plis imidite ta ka danjere pou popilasyon ki an danje yo, sa gen ladan granmoun aje yo ak timoun piti yo

Plaj ak pisin yo nan eta a rete ouvri avèk egzijans pou gen rediksyon nan dansite ki anvigè

Gouvènè Andrew M. Cuomo te egzòte jodi a Nouyòkè yo nan tout eta a pou pran bon prekosyon sekirite piske yo prevwa kondisyon chalè danjere lendi akòz valè endis chalè yo pral nan nivo mwaye 90 rive ba 100 degre. Peryòd tan cho sa a ap lakòz plis danje estrès tèmik ak maladi poutèt chalè. Moun ki sansib a maladi ki lye ak chalè yo - gen pami yo timoun piti yo, granmoun aje yo, sila yo ki ap fè egzèsis deyò yo, sila yo ki enplike nan travay ekstèn vigoure yo, ak sila yo ki gen maladi respiratwa tankou moun ki asmatik yo - dwe pran mezi ki nesese yo pou rete fre pandan ke tanperati yo ap monte. Moun New York yo ta dwe siveye previzyon metewo lokal yo pou jwenn dènye enfòmasyon yo.

"Avèk yon nouvo vag chalè ekstrèm ki pral afekte New York, mwen egzòte tout moun pou pran tout prekosyon nesese pou kenbe ou menm ak fanmi ou san danje", **Gouvènè Cuomo te deklare.** "Kalite chalè sa a espesyalman danjere pou jèn timoun yo, moun ki aje yo ak sila yo ki gen pwoblèm respiratwa - men mwen ankouraje tout moun pou limite aktivite anplennè yo epi si w ap chèche rete fre sou plaj ak pisin yo, tanpri sonje mete mask ou ak pratike distans sosyal."

Nan lendi, yo prevwa syèl la ap gen kèk nyaj pou pifò eta a avèk tanperati ki sòti nan mwaye 80 pou mwaye 90 ak valè endis chalè ki sòti nan mwaye 90 pou ba 100. Gwo lapli ak loraj se yon posiblite tou nan nò New York, avèk rejyon Kapital, New York Santral ak North Country ki ka gen tanpèt ki ta ka lakòz gwo lapli ak pil van.

Sèvis Meteyo Nasyonal la te deja sòti plizyè kalite avi sou chalè pou kèk zòn nan eta a. Pou kapab jwenn yon lis konplè sou alèt, avètisman, konsèy ak dènye previzyon metewolojik yo, vizite [sit entènèt](#) Sèvis Meteyowolojik Nasyonal (National Weather Service) la.

Depatman Sèvis Piblik Eta New York la pral siveye kondisyon sistèm elektrik yo ak sipèvize repons sèvis piblik pou nenpòt sitiyaasyon ki ka prezante.

Si sa nesesè, DPS ap aktive Pwogram Rediksyon Gwo Chaj (Peak Load Reduction Program) pou tout ajans yo nan Eta New York. Anplis de sa, Operatè Sistèm Endepandan New York la pral aktive Pwogram Demann pou Repons Dijans Volontè yo a pou redui chaj la jan sa nesesè.

Plaj ak pisin nan pak Eta yo rete ouvri tou. Akòz pandemi COVID-19 la, rediksyon 50 pousan kapasite total dansite a anplas. Anvan ou fè yon vwayaj, vizitè potansyèl yo dwe tcheke <https://parks.ny.gov/> pou alèt sou kapasite ak anons sou fèmti yo.

Konsèy pou Chalè yo

Gwo chalè se kòz prensipal ka lanmò ki asosye avèk chalè epi ki kapab evite, sitou pami granmoun aje yo. Dapre Sant federal pou Kontwòl ak Prevansyon Maladi a (Centers for Disease Control and Prevention), chalè lakòz plis pase 600 ka lanmò ki te kapab evite nan Etazini chak ane. Pou ede Nouyòkè yo rete an sekirite pandan gwo chalè yo, Gouvènè an te ofri konsèy sa yo:

Moun annapre yo gen plis risk:

- Se vye granmoun ak timoun piti ki pi afekte
- Moun ki gen twòp pwa/obèz
- Moun ki sou sèten medikaman oswa dwòg

Prepare Tèt Ou:

- Evite aktivite ak ekzès ki fatigan, sitou nan lè kote solèy la cho anpil ant 11 a.m. jiska 4 p.m.
- Ou dwe fè ekzès ak aktivite yo byen bonè nan maten ant 4 a.m. ak 7 a.m.
- Bwè anpil dlo ak bwason ki pa gen kafeyin.
- Rete lwen solèy la epi eseye rafrech nan bilding klimatize pandan kèk èdtan pandan pati ki pi cho nan jounen an. Solèy la chofe nwayo anndan kò ou, sa ki ka lakòz ou dezidrate. Si pa gen èkondisyon, rete nan etaj ki pi ba, pa rete nan solèy la, oubyen ale nan yon bilding piblik ki klimatize.
- Si ou oblije soti deyò, mete krèm solè ki gen yon wo nivo faktè pwoteksyon kont solèy (ki klase omwen 15 SPF) ak yon chapo pou pwoteje figi ak tèt ou. Lè ou deyò, mete rad ki laj, ki lejè epi ki gen koulè pal. Kouvri po ou otan ou kapab pou evite kout-solèy ak efè chofaj avanse solèy la sou kò ou.
- Pa janm kite timoun yo, bèt domestik, oswa moun ki gen bezwen swen espesyal yo nan yon machin oswa lòt veyikil ki estasyon pandan peryòd chalè ekstrèm nan sezon ete a. Tanperati ki anndan yon veyikil ki fèmèn kapab depase rapidman 140 degre Fahrenheit. Ekspozisyon nan tanperati ki wo konsa kapab touye ou nan kèk minit sèlman

- Fè yon efò pou voye je sou vwazen ou yo, sitou si yo se granmoun, si yo gen timoun piti oubyen gen bezwen espesyal. Asire ou ke gen ase manje ak dlo pou bèt domestik yo.

Konnen Siy Maladi ki Lye ak Chalè yo

Ekpozisyon ki pwolonje a chalè kapab danjere epi potansyèlman fatal. Rele 911 si ou menm oswa yon moun ke ou konnen montre siy oswa sentòm maladi ki lye ak chalè yo, ki gen pami yo:

- Tèt fèmal
- Etoudisman
- Kranp Miskilè yo
- Kè plen
- Vomisman

Wap jwenn plis enfòmasyon sou kijan pou rete an sekirite pandan peryòd gwo chalè, klike [isit la](#).

Yo Egzòte Moun New York yo Konsève Elektrisite

Lè nou pran mezi entelijan pou redwi itilizasyon enèji, patikilyèman pandan peryòd ki gen anpil demann yo, sa ap non sèlman ede redwi gwo chaj eta a yo, men tou sa pral ekonomize lajan kliyan yo lè elektrisite yo vin pi chè. Pou redwi itilizasyon enèji, an patikilye pandan peryòd kritik yo, yo ankouraje konsomatè yo pou yo pran kèk nan mezi konsèvasyon enèji ki gratis oubyen ki pa koute anpil lajan ki pral site la yo:

- Fèmen rido yo, fenèt yo ak pòt nan kay ou an nan kote ki gen solèy yo pou redwi chalè solèy.
- Etenn aparèy èkondisyone yo, limyè yo ansanm ak lòt aparèy yo lè ou pa lakay ou epi itilize yon kwonòmèt pou limen aparèy èkondisyone a anviwon trant minit avan ou rive lakay ou. Itilize kab kouran avanse pou ka prensipalman “etenn” tout aparèy yo epi konsève enèji.
- Si wap achte yon aparèy èkondisyone, chèche yon modèl ki sètifye ENERGY STAR. Aparèy èkondisyone ENERGY STAR yo, itilize jiska 25 pousan mwens kouran ke yon modèl estanda.
- Vantilatè yo kapab fè ou santi chanm yo vin pi fre de senk a 10 degre, epi itilize 80 pousan mwens kouran ke yon aparèy èkondisyone.
- Mete aparèy èkondisyone w la sou 78 degre oubyen pi wo pou w kapab fè ekonomi sou valè depans pou rafrechisman ou an.
- Mete aparèy èkondisyone an nan yon fenèt santral, olye nan yon fenèt ki nan kwen, pou pèmèt lè a sikile pi byen.
- Konsidere mete aparèy la nan direksyon nò, lès oubyen nan kote ki pi gen lonbraj nan kay ou an. Aparèy èkondisyone ou an pral gen pou travay pi di epi itilize plis enèji si li ekspozè dirèkteman bay reyon solèy yo.
- Bouche espas ki alantou aparèy èkondisyone a ak kalfetraj pou evite lè fre yo soti.

- Netwaye vantilatè kondansatè yo ak woulo yo pou ka pèmèt aparèy èkondisyone w la kontinye mache yon fason efikas, epi verifye filtè a chak mwa epi ranplase li lè sa nesèsè.
- Itilize aparèy tankou machin a lave, a seche, machin pou lave veso, ak fou yo nan maten oubyen ta nan aswè. Sa pral ede tou redwi imidite ak chalè nan kay la.
- Itilize anpoul ki sètifye ENERGY STAR ki pa itilize anpil kouran, olye anpoul limyè enkandesan estanda yo, epi ou ka itilize 75 pousan mwens enèji.
- Prepare manje nan mikwo-onn lè sa posib. Mikwo-onn yo itilize anviwon 50 pousan mwens enèji ke fou nòmal yo.
- Seche rad yo sou liy pou seche rad yo. Si wap itilize yon machin a seche, sonje pou ou pwòpte filtè pelich machin a lave an chak fwa avan ou ranpli li.
- Rete atantif sou diferan fason w ap itilize dlo nan kay ou. Olye pou ou itilize 30 a 40 galon dlo pou ou benyen, enstale yon bouch douch dlo ki pa fè koule anpil dlo, ki itilize mwens ke 3 galon pa minit.
- Lè nou bese konfigirasyon tanperati yo nan machin pou lave rad ou yo epi rense yo nan dlo frèt sa pral redwi itilizasyon enèji.

Gen konsèy adisyonèl sou jan pou konsève enèji ki disponib sou sit entènèt NYSERDA a [isit la](#).

Sekirite pou Dlo

Moun ki sou bato yo ta dwe asire yo ke yo pran prekosyon sekirite ki apwopriye lè y ap pwofite de pakèt opòtinite nan bato yo ke Eta New York gen pou ofri. Biwo Sèvis Marin Pak Eta a (State Parks Marine Services Bureau) ap ofri konsèy sekirite sa yo.

Yo ap raple plezansye yo pou yo pratike navigasyon bato lwazi nan fason sekirite ak responsab, ki gen ladan:

- Mete dispozitif flotezon pèsònèl nenpòt lè yo sou dlo. Lwa eta mande pou timoun yo ki anba laj 12 zan mete yon aparèy flotasyon pandan yo nan yon bato;
- Konplete yon kou sou sekirite navigasyon bato;
- Ekipe ak enspekte bato yo nan fason apwopriye;
- Kenbe yon vitès pridan;
- Evite melanje alkòl avèk navigasyon bato;
- Tcheke tanperati a anvan ou ale sou dlo pou w konnen si gen potansyèl pou tanpèt epi chècheabri sou rivaj yo toutswit si ou tande loraj.

Moun k ap pagaye kannòt, kayak yo ak moun ki kanpe sou planch a bra yo dwe konnen kapasite yo epi yo dwe pran prekosyon lè gen van vyolan ak van estab k ap kreye gwo vag yo, oswa lè gen kouran ki fò yo. Pagayè ki sou dlo kote ki genyen bato a motè yo dwe rete pwòch litoral la epi andeyò kanal prensipal yo.

Pou kapab jwenn plis enfòmasyon sou sekirite nan bato, ki enkli yon lis fòmasyon sou sekirite nan bato yo, ak divètisman marin nan Eta New York, klike [la a](#).

###

Lèt nou vèl disponib sou sit www.governor.ny.gov
Eta New York | Chanm Egzekitif | press.office@exec.ny.gov | 518.474.8418

[ANILE ENSKRIPSYON OU](#)